QUESTION FOR ANSWER ON THE DAY

(but not taken up.)

N.E.S. Block for Hoskote Taluk.

Q.—1305. Sri S. R. RAMIAH (Hoskote).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they have received representations from the public requesting them to grant an N.E.S. Block for Hoskote Taluk ;

(*b*) when it would be possible for them to grant such a block?

A.—Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

(*a*) No.

(*b*) It is proposed to cover the entire State by the N.E.S. scheme by stages during the Second Plan period.

Leave of Absence.

Mr. SPEAKER.—I have received a letter from Shrimathi Vasantalata V. Mirjanker, a member of this Assembly, requesting grant of leave of absence till 15th March 1958 on ground of ill health.

Is it the pleasure of the Assembly that permission be granted to Shrimathi Vasantalata V. Mirjanker for remaining absent from all meetings of the Assembly till 15th March 1958?

HON'BLE MEMBERS.—Yes.

(*Permission was granted.*)

MYSORE LAND RECORD OF RIGHTS BILL, 1958.

Motion to consider.

Sri M. P. PATIL (Minister for Revenue).—Sir, I move :

" That the Mysore Land Record of Rights Bill, 1958, be taken into consideration."

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

" That the Mysore Land Record of Rights Bill, 1958, be taken into consideration."

Sri M. P. PATIL.—Sir, after integration it was found that different systems and procedure for keeping records of right were in vogue in different parts of the State. For instance, in Bombay Karnatak area, the record of rights were kept under the provisions of the Bombay Land Revenue Code. According to those provisions, the records are kept by the Village Accountant and whenever there is a dispute the officer authorised by the Government makes an enquiry into the matter and he gives a decision ; and that decision is entered in the Record of Rights Register. There, the Village Accountant keeps the records in the village and these records are certified. And whenever any party wants extracts or copies, they are given by the Village accountant himself. In Mysore, the Record of Rights Act was passed in 1927 and that Act is in operation at present. Of course, the Act has been amended from time to time and the present procedure is laid down under this Record of Rights Act. The procedure followed in the old Mysore area is more or less on the same lines as that in the Bombay area. However, the only difference is this: In the Bombay area information is given to the Village Accountant ; the Village Accountant makes an entry of the information or the complaints in the petition register and then the officer authorised to make enquiries into the matter makes an enquiry and gives a decision. But under the old Mysore Act information is given to the Taluk Office and the information or complaints are recorded in the Taluk Office and then the officer authorised makes enquiry in this connection and makes necessary entries, On account of that procedure being followed in Mysore area even now, the work has accumulated in every Taluk Office and is in some cases pending for the last four or five years, even though this system has got some advantages. The record of rights in erstwhile Coorg

Government was kept neither by the Village Accountant nor in the Taluk Office but by the Revenue Inspectors in the area. They used to give copies or extracts of the record of rights. In Madras the system is entirely different. As a matter of fact there is no Act or regulation under which the record of rights is kept. The Board of Revenue has issued some orders from time to time and the records are kept according to those regulations. There the record of rights points out only the holder of the land and the amount of assessment which he has to give to the Government. Excepting that there are no other entries at all. There are no entries of the names of the tenants. The name of the occupant for the whole survey number is shown even though he may not be in possession of the whole survey number. The amount he has to pay to Government as assessment is also shown therein. In Hyderabad there is a separate Act and that Act is more or less on the Bombay lines.

Hon'ble Members will realise from this that different systems are prevailing in the different areas which have been integrated in the present Mysore State; they will also realise how difficult it is to carry on the administration when different systems are prevailing and records of different kinds are kept in different areas. So with a view to having a uniform law for the whole State this Bill is being introduced. Moreover, we are going to take up the land reforms and also tenancy legislation. There is therefore the necessity of having a detailed and clear record of rights of various parties concerning their lands.

The main provisions of the Bill are embodied in clauses 4, 5 and 6. Under clause 4 arrangement is made for the maintenance of record of rights. It reads as follows:—

> "A record of rights shall be maintained in every village and such record shall include the following particulars:—
>
> (*a*) the names of all persons who are holders, occupants, owners, mortgagees, landlords or tenants of the land or assignees of the rent or revenue thereof;
>
> (*b*) the nature and extent of the respective interests of such persons and the conditions or liabilities (if any) attaching thereto;
>
> (*c*) the rent or revenue (if any) payable by or to any of such persons;
>
> (*d*) such other particulars as the State Government may prescribe by rules made in this behalf."

All these particulars will be entered in the record of rights which is kept in every village.

Clause 5 mentions the procedure to be followed in making entries in the record of rights.

As far as registered documents are concerned, the Sub-Registrar's Office sends intimation in that connection to the Taluk Office and the entry is made in the Taluk Office. There is no question of giving information by any party concerned with that document. But there are some changes in the matter of record of rights which are affected by unregistered documents. There, it is provided that the person who is interested in these changes should give information to the Village Accountant and he has to make entries in the register. There will be two registers; the Record of rights register and the other Objection register. After the Village Accountant gets the information he makes entries in the mutation register. Then he will give notice to the parties concerned with that entry asking them whether they have any objection and if so to file objections. At the same time he will put up a notice in the chavadi also mentioning the change sought for so that publicity is given to the information furnished by the party and other parties concerned. Supposing objections are received; those objections also will be noted. However, the Village Accountant will have no right to decide the case. After these preliminaries are over, the officer authorised by the Government to make enquiries in this connection will go to the village and

(SRI M. P. PATIL)

make enquiries in the disputed cases and he will decide those cases. After he decides a case it will be entered in the Record of rights and that will be final. Of course provision for appeal, revision, etc., is made in the normal course as per the Land Revenue Code. These are the main provisions of this Bill.

The other provisions which are important are under clauses 12, 13 and 14. Clause 12 lays down that if any party wants to apply to Revenue Officers for assistance in the recovery of rent from the tenants, then he will have to attach a copy of the Record of rights for that purpose. Clause 13 which is important from the point of view of evidence is that the entries in the Record of rights after they are duly certified will be the evidence of the rights and interests mentioned and that will be presumed to be true until it is rebutted by other evidence. Then, this Record of rights will be open for inspection on payment of the necessary fees so that anybody who wants to examine the Record of rights will be allowed to do so. These are the main provisions of this Bill and as the Hon'ble Members are aware it is quite necessary to introduce the Land Record of Rights Bill and also to have a record of the rights and interests of the various parties like the occupants, tenants, encumbrances, etc. With that view it is absolutely necessary to have the provisions embodied in the Bill. I hope the Hon'ble House will consider the Bill and give its approval.

Sri H. V. KOUJALGI (Sampagaon).—Sir, I rise to welcome the Bill introduced by the Hon'ble the Revenue Minister. It is one of the important Bills so far as the Record of Rights is concerned. So far as the land revenue system is concerned, this is a very important legislative measure. As regards the land tenure is concerned, no rights are being given to the tenants and the tenants and land-lords are being changed from time to time. So, this is the most important record which shows the rights of persons and things like that. Now, Sir, in view of the growing importance of the tenancy laws this Bill has attained some importance. As the Hon'ble Minister has already stated, the salient features have been enumerated in clauses 4, 5, and 6. They mention as to what rights are to be noted, how they are to be noted and if disputes arise how they should be speedily disposed of and immediate relief given to the persons concerned. After all, it is a summary procedure and summary remedy and what is required for the common man is immediate relief. This Act provides for the way in which summary relief could be given.

Now, so far as the provisions in the Bill are concerned, it appears the Government have accepted the provisions in the Bombay Land Revenue Code. That Act is in force since 1879 and it has been worked out without any great difficulty or inconvenience. But, recently even in the Bombay Land Revenue Code we find that some of the provisions are not working satisfactorily or causing some inconvenience to the public. For example, in Bombay they have introduced three forms. Prior to 1932 there were only two forms, one giving right of the owner and the other mutation and crops and tenancy rights. But Mr. Anderson who was the Revenue Secretary at the time, *i.e.*, in 1932, introduced a combined form in which all these points, namely, occupant or the owner, encumbrances, tenancy rights and the crops were mentioned. The system of book is such or the arrangement is such that each katha holder is given one separate page and as the pages exhaust the Kulkarni is allowed to increase the number of pages which he gets from the Taluka Office. But the experience has been that it creates a lot of troubles and allows the Karkuns and others to play mischief because in this tenancy claim, which is very important, is entered and there is scope for these people to remove one page and add another page. Of course the Government have powers to say which kind of forms have to be used and all that, but in this particular case, I submit the Bombay practice

need not be accepted as it gives scope for a lot of mischief. It is under the Tenancy Act that Talathi or Shanbogue who makes entry on the spot and unnecessarily the parties are required to go to the appeal courts, etc.

Now, Sir, the second suggestion I want to make is, under the rule making power the Act prescribes a particular form for appeals and all that. I submit this is a great hardship because in prescribing the power and the manner in which appeals shall be drawn up and presented it will cause a lot of inconvenience. Here, after all it is a summary remedy and summary procedure and the party need not be asked to file his appeal in a particular form. If it is insisted, it will cause a great hardship to the illiterate agriculturists, especially to the villagers. Even in Bombay, if I am correct, this form is prescribed only under Chapter 15 and not under 10-A. Here, the Government wants to make it compulsory. I do not know why this restriction has been imposed for preferring an appeal. In my opinion no form should be prescribed in so far as filing of appeals is concerned.

2-30 P.M.

Now the third point to which I want to draw the attention of the Government is this. There is one penalty clause for breach of this Act. Clause 19(3) reads:

> "In making a rule under sub-section (1) or sub-section (2), the Government may provide that a person guilty of a breach thereof shall, on conviction by a Magistrate be punished with fine not exceeding five hundred rupees."

In my opinion this penal clause should be removed, because there is already a penal clause in this Bill that if a person fails to furnish information within a period, the revenue officer is entitled to levy some fine and it can be recovered as land arrears. Here, it is a question of entering one's own rights. If a person is negligent of his own rights, he could be fined in the routine course under the rules and it should not be made a penal offence. He should not be dragged to the court.

Fourthly, Sir, I find that in clause 11 (4), while describing some of the suits and all that, it has been said "suit... to a conciliator under section 39 of the Dekkhan Agriculture Relief Act..." Since the Dekkhan Agriculture Relief Act is not in force, the conciliator need not be there. Government may say 'any authority who is empowered under this Act' or something like that. At least the word "Act" is quite sufficient. The conciliator is not necessary since those posts have been abolished long back.

I want to make one more suggestion and it is this. The word "tenant" has been described as following in clause 5 (17):

> "Tenant" means a lessee, whether holding under an instrument or under an oral agreement, and includes a mortgagee of a tenant's rights with possession; but does not include a lessee holding directly under Government."

My submission is that this exception should be applied to lands held by local authorities. Because, there are some local boards and municipalities who own land, and who had to purchase the land while recovering their dues. When the clause is not made applicable to Government lands, the same concession should be given to lands held by local authorities.

One more suggestion, Sir. In rule-making power, 19 (2) (b) reads:

> "regulating the construction, laying out, maintenance and repair of boundary marks."

So the Government want to make rules in respect of boundary marks and all that. But under the Bombay Land Revenue Code under sections 19, 20 and onwards, there are substantive laws. It is only under them, under the rule-making power, this provision has been included. In my opinion you can make rules only if there is a substantive clause. So far as this Act is concerned, in respect of boundary stones, no substantive section is there. So this power of making rules regarding

(SRI H. V. KOUJALGI)

boundary marks may not be within the competence of this Act or even may be *ultra vires*. So I think this will have to be excluded from clause 19.

These are some of the suggestions I have made. This is one of the most important pieces of legislation and it should be accepted and passed as early as possible in view of the coming legislation before this House.

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ (ಹಿರಿಯೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಜಮೀನು ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ದಾಖಲಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ದಿವಸ ತಂದಿರುವ ಈ ಮಸೂದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಶ್ಯಕವಾದುದೇನೋ ಸರಿ. ಸುಮಾರು ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನರಿರುವ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಹಕ್ಕುಗಳ ವಿಚಾರ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗಾದರೂ ಅನ್ವಯಿಸಬಹುದೋ ಏನೋ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಮೆಯಿದ್ದರೂ, ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಕ್ಲಾಜುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಯಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಸಮಾಜ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈ ಹೊತ್ತು ತಂದಿರುವುದು ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಮಸೂದೆ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾವು ಹುಷಾರಿನಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಡಕಮಾಡಿರುವ ಕೆಲವಾರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯ 3 (3)ನೆಯ ಖಂಡದಲ್ಲಿ "To hold land" or to be a "land-holder" ಎನ್ನುವುದರ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆಗೂ 3 (4)ನೆಯದರಲ್ಲಿ "holding" ಎನ್ನುವುದರ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆಗೂ, 3 (11)ರಲ್ಲಿ "Occupancy" ಎನ್ನುವುದರ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆಗೂ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶದೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಭಾವನೆಯಿದೆಯೋ, ಅಲ್ಲಿ ಈ ಪದಗಳ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥಯಾವುದು ಇದುವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೋ ಅಥವ ನಮಗೆ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೂ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅರ್ಥಕ್ಕೂ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, 'Occupation' ಎಂದರೆ, 'ಸ್ವಾಧೀನ' ಎಂದರ್ಥ. 'Holding' ಎಂದರೆ 'a portion of land held by a holder' ಎಂದು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕುದುರೆ ಎಂದರೆ ಕುದುರೆಯಸಮೂನೆ ಇರುವ ಪ್ರಾಣಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಿದೆ. 'Holding' ಎಂದರೇನು, 'occupation' ಎಂದರೇನು, 'possession' ಎಂದರೇನು? ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಇದನ್ನು ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಆ ಸಮಿತಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನಂತರ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನಾನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪಾಟೀಲ್.—ತಾವು ಹೇಳಿದುದು ಯಾವ ಕೋಡ್? ಮೈಸೂರಿನದೆ, ಬೊಂಬಾಯಿಯದೆ ಅಥವಾ ಹೈದರಾಬಾದಿನದೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರ್ ಕೋಡ್ ಅನ್ನು ನೋಡಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ ನೋಡುವುದು ನ್ಯಾಯ.

> "Occupancy signifies the same meaning and rights vested in an occupant as such."

This is not merely the position. 'Occupant' does not mean that he has got the possession of the land or should have possession of the land. It goes beyond and signifies something else. He has got the right of a holder and he has got to be in possession of the property and he has got the right of property and the right to enjoy the property. All these things are combined in the word 'holding' and if a person holds the land and becomes an occupant, according to the Revenue Code, he becomes an occupant for the purpose of demanding collection of assessment and he will have a right to transfer the property. Supposing for argument sake, if the land is occupied by one of the members of the family because his name appears in the *khata*, that does not mean that others have no right, they are also occupants. Therefore, it is not mere possession. Possession, whether rightly or wrongly, may be possession of anybody and whether possession may be considered with the tenant or with the person who holds over after the termination of the tenancy and so on.

ಆದುದರಿಂದ ಇದೆಲ್ಲಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ವಿಚಾರ, ಇದು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಆಗಿಯೂ ಇದೆ. ಆದಕಾರಣ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 'Holding,' 'occupant,' 'occupancy' ಎಂಬ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಅಜಗಜಾಂತರ ಅಂತರವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪಾಟೀಲ್.—3ನೆ ಮತ್ತು 10ನೆ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. 'Occupant means a holder in actual possession of unalienated land other than the tenant...' Possession means possession by occupant and not the tenant. "Provided that where the holder in actual possession is a tenant, the landlord or superior holder, as the case may be, shall be deemed to be occupant;"

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ಇದು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ವಿಷಯ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾವೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿಯೇ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ನನ್ನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಈ ಮಸೂದೆಯು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದೆಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆ. 4ನೇ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿ holders ಹೆಸರು ಬರಬೇಕು, occupants ಹೆಸರು ಬರಬೇಕು, owners ಹೆಸರು ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. Holders ಮತ್ತು occupants ಈ ಎರಡು ಪದಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಅರ್ಥವಾಗುವದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗ ಇದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳು ಇರುವದರಿಂದ ಕೇವಲ ಹಳೆ ಮೈಸೂರನ್ನಷ್ಟೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ, ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ 'occupants' 'owners' ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ನಾನು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವವರು ಹೋಲ್ಡರ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಕಂದಾಯ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಕಂದಾಯ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ owner ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು 5ನೆಯ ಕ್ಲಾಜು ನೋಡಿದರೆ 'Village Accountant' ಎಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಕಾರಕೂನ ಬರೆದುಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಒಬ್ಬ ಕಾರಕೂನನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಅವಸ್ಥೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು.

[SRI J. H. SHAMSUDDIN in the Chair].

Sri M. P. PATIL.—I have absolutely no mind to interfere with the Hon'ble Member's speech. But when he says something which is misleading, I have no alternative but to interfere. Regarding Village Accountant, he is mentioning many things. I would request him to read the definition of Village Accountant which includes 'shanbhog'.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಅಕೌಂಟೆಂಟನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪಾಟೀಲ್.—ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ Village Accountant ಎಂದು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—Village Accountant ಎಂದರೆ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಫಿರ್ಕಾಗಳು ಇವೆ. ಹದಿನಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಶ್ಯಾನುಭೋಗ ಇರುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪಾಟೀಲ್.—ಅಂಥ ಉದಾಹರಣೆ ಇಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬನು ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ಹಿರಿಯೂರಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕಂಠಪ್ಪ ಎಂಬ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರ ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಏನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ? ಹಳ್ಳಿಯ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದಾಖಲೆ ಬರೆಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ವೆ ದಾಖಲೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಫ್ರಾಗ್ಮೆಂಟೇಷನ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಾಗಿರತಕ್ಕವರ ಕೆಲಸವಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಆಫೀಸರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಶಾನಭೋಗರ ಅನುಭವ ನಮಗೆ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂಥ ಶಾನಭೋಗರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನೇನು ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಳತಕ್ಕ ಕಾಲವಿದಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಕಾರಕೂನನನ್ನು ಇಡುವುದಾದರೆ ಅವನ ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಏನು ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಡಿಯನ್ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಸೆಕ್ಷನ್ 74 ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದು ಎಂಬುದು ಇದೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರಬೇಕು, ಎಂದರೆ, with capacity, ability ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ 76ರ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು. ಅದು ಪ್ರಿಸಂಪ್‌ಷನ್ನೇ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲ. ಪತ್ರಗಳ ದಾಖಲೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪುವುದು ಎಂದು ಇದೆ. ಇದು ಯಾವಾಗ ? ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಾಖಲೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಯಾವಾಗ ? ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವಾರು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಅಮಲ್ದಾರರ ಮುಖಾಂತರ ತಯಾರು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪಹಣಿ ಎಂಬ ಒಂದು ದಾಖಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಬೇಡ, ಅಸಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಕಾಪಿಯನ್ನೇ ನಿಜ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿರಿ ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದೀರಿ. Entries in the certified copies must be presumed to be true unless otherwise proved. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದಾಖಲಾತಿಗಳು ನಿಜ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಯಾವಾಗ ? ಇಂಡಿಯನ್ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ 76-74ರಲ್ಲಿ 'what is a public document' ಎನ್ನುವುದು ಡಿಫೈನ್ ಆಗಿದೆ. ಡಿಫೈನ್ ಆಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ 'officer' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. Do you call the Shanbogh as an officer ? Therefore what is the validity that is attached to those documents that have been created by him ? ಅದರ ಮುಂದೆ 13ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಒಂದು ಬೇರೆ ಇದೆ. ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ, there are some anomalies. ಅವನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಲೇಬೇಕು; ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ)

ಕಾನೂನು ಸರಿಯಾಗಿ ಇರಲಿ, ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಇರಲಿ, ಬೇರೆ ಆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಇದರಿಂದ ಬಾಧಕವಾಗ ಬಾರದು. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಾವಿಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿರುವ ಕಲಂಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಬರೆದರೆ ನಾವು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದು ಹೇಗೆ? ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. 74, 76, 114 ಮತ್ತು 96ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ವಗೈರೆಗಳ ನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. 13ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನಾನುಕೂಲತೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಸೆಕ್ಷನ್ (5). ಈ Acquisition of rights ಸೆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ (2)ನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರ ಸ್ವತ್ತಿ ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಒಬ್ಬರಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಹೆಸರಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯೂ ದಾಖಲೆ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಫೀಜು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಇದೆ. ದಾಖಲೆ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇದುವರೆಗೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಫೀಜು ಇರಲಿಲ್ಲ. ದಾಖಲೆ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಫೀಜು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ. . . .

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪಾಟೀಲ್.—ಇದು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ಇರಬಹುದು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಅನಾನುಕೂಲ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಡವೇ? ತಾವೇ ಹೇಳಿ. ನಾವು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕೆಂ ದಿರುವುದರಿಂದ ಏನೇನು ಅನಾನುಕೂಲ, ಅಭಾಸ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡವೇ? ತಿದ್ದಿ ಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ? ಆದ್ದರಿಂದ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ದಾಖಲೆ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಫೀಜು ಎಂದರೆ, ಯಾವ ನ್ಯಾಯ? ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಇದ್ದರೂ ಸಹಿತ ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾದದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಇದೆ. ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಬದಲಾವಣೆ ಆದುದನ್ನು ಬರೆಯುವುದು ಅಮಲ್ದಾ ರರು ಅದನ್ನು ಸರ್ಟಿಫೈ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಇದೆ. ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಬರೆದದ್ದು, ಅವರು ಸರ್ಟಿಫೈ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಒಂದು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಗಿ, ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ದಾಖಲೆ ಆಗುವುದಾದರೆ ಇನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇಕೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹುಷಾರಾಗಿರ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಅಂಶ.

ಇನ್ನು ಏಳನೆಯ ಕ್ಲಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ 'Obligation to furnish information' ಎನ್ನುವುದು ಇದೆ. ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಒಳಗೆ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಎಂದರೆ ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಸತ್ತರೆ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಅಷ್ಟು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸದೆ ಹೋದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರು 25 ರೂಪಾಯಿ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹಾಕಬಹುದು. ಇದೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ಈ ದಾಖಲೆ enter ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆ ಹೋಗುತ್ತ ದೆಯೇ? ಹೇಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. Natural rights, common rights ಇವುಗಳ ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ಕಾನೂನು ಓವರ್‌ರೈಡ್ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ? ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾಗಿರ ತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಇದು ತೊಡೆದುಹಾಕು ತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಸಿ ಬಳಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಜನಗಳ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಾಧನೆ ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಅವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಬರೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಕಾಲ ಬಂದರೆ ಅದರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅದೇ ಆಗುತ್ತದೆ. 25 ರೂಪಾಯಿ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

The House adjourned for Lunch at Three of the Clock and re-assembled at Thirty Minutes Past Three of the Clock.

[SRI J. H. SHAMSUDDIN in the Chair]

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ಇನ್ನು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಿನಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಟಿಫೈಡ್ ಕಾಪಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಅದು ಸರಿ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಕಾಪಿಯನ್ನು ಯಾವು ದೊಂದು ಸಿವಿಲ್ ಕೇಸು ಹಾಕಿದರೂ ಸಹಿತ, ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ಕೇಸು ಹಾಕಿದರೂ ಸಹಿತ ಆ ಕೇಸಿ ನಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ದಾವಾ ವಜಾಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂದಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲೂ ಅದಿತ್ತು. ಸಿವಿಲ್ ದಾವಾ ಹಾಕಿದಾಗ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಕಾಪಿ ಏಕೆ ಹಾಕಬೇಕು? ಹಾಕದೇಯಿದ್ದರೆ ದಾವಾ ಏಕೆ ವಜಾಮಾಡಬೇಕು? ಇದೊಂದೂ ಅರ್ಥವಾಗುವು ದಿಲ್ಲ. ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ದಾಖಲೆ ಯಿಂದ ಒಂದು ರುಜುವಾತು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಯಾರ ಮೇಲೆ ರುಜುವಾತು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಭಾರ ವಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅವರು ದಾಖಲೆ ತಂದು ರುಜುವಾತು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದೇಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಇದರ ಉದ್ದೇಶವೇನು? ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ದಾವಾ ದಲ್ಲಿ ಅದರ ಕಾಪಿಯನ್ನಿಡಬೇಕು, ಇಡದಿದ್ದರೆ ದಾವಾ ಏಕೆ ವಜಾಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಬಹಳ ದಿವಸ ವಕಾಲತ್ತು ಮಾಡಿದವರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಯಾವ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಇಡ ಬಾರದು ಅಥವಾ ಅದರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದುವೇಳೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯದೇ ಇದ್ದರೆ, ಆ ದಾಖಲೆ ಇಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಯಾವ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ವಜಾಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ? ಎಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ದಾವಾ ಹೂಡಬಾರದು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಇದುವರೆಗೂ ವಿಶದೀಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾಪಿಗಳನ್ನು ಇದರ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ವಕೀಲರು ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಹಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಖರ್ಚು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿರಬಹುದೋ

ಏನೋ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಅಥವಾ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಎಂಟ್ರಿಗೆ ರುಜುವಾತು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಯಾರು ದಾವೆಗಳಲ್ಲಿ ರುಜುವಾತಿನ ಭಾರ ಹೊತ್ತಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಆ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ತಂದು ರುಜುವಾತು ಕೊಡುವುದುಂಟು ; ಇದು ಹಿಂದಿನ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲೂ ಇತ್ತು, ಈಗಲೂ ಇದೆ, ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮೂಲತತ್ವವಿದೆಯೇ, ಉದ್ದೇಶವಿದೆಯೇ, ಅರ್ಥವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಈಗ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಿಸಮ್‌ಷನ್ ಇಟ್ಟು ಇಂಥ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಹಾಜರು ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಈ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನಂಬಲೇ ಬೇಕು, ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ರುಜುವಾತು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇದು ನಿಜ, ಸತ್ಯ ಎಂದು ನಂಬಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಕಲಂ ಇದೆ, ಇದರ ವಿಚಾರ ಸಹ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಮೂನೆ ಹೇಳಿ ಇಲ್ಲೊಂದು ನಮೂನೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ದಾಖಲೆಗಳಿರುವುದನ್ನು ಸರಿಯೆಂದು ನಂಬಬೇಕು, ನಂಬಬಹುದು. ಕನ್‌ಕ್ಲೂಸಿವ್ ಪ್ರಿಸಂಪ್‌ಷನ್ ಮತ್ತು ರಿಬಟೆಬಲ್ ಪ್ರಿಸಂಪ್‌ಷನ್ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ನಡೆದರೆ ಅದರ ಕಾಪಿ ತಂದರೆ ನಿಜವೆಂದು ನಂಬಬೇಕೆಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ಇದೆ. ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲೇಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಅಪನಂಬಿಕೆ ಬಂತೆ? ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಂಬಿಕೆಯಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿರುವುದೇಕೆ? ಈ ಮೂಲಕ ನಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಮೇಯವೇನಿತ್ತು? ಇದನ್ನು ಕೂಡ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತಾಸೂಕ್ತತೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ವಿಚಾರ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿರುವವರು ದಾಖಲೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನಂಬಬೇಕೆಂದಿದೆ. "The entries in the record of rights must be made by an officer to be appointed by the Government" ಎಂದು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇತ್ತು. ಈಗ ಅದು ಆಯಿತು. ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಅವಲ್ ಕಾರ್ಕೂನರು ಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಬೇಕು, ರೆವೆನ್ಯೂ ಹೆಡ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್, ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಹೆಡ್‌ಕ್ಲಾರ್ಕ್, ರೆವೆನ್ಯೂ ಹೆಡ್ ಮುನ್ಷಿ ಎಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಅವಲ್ ಕಾರ್ಕೂನರೆ? ಅಥವಾ ಯಾರು ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಲೋಚಿಸಿದರೆ ಹಿಂದಿನ ಬಾಂಬೆ ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅವಲ್ ಕಾರ್ಕೂನ ಅಥವಾ ಸೂಪರ್‌ವೈಸಿಂಗ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಇರಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಅವಲ್ ಕಾರ್ಕೂನ ಅಥವಾ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದವರು ಇದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕೋರ್ಟು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನನ್ನು ದುರಸ್ತು ಪಡಿಸುವುದು ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಮುಂದೆ 'Bar of suits' ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ 15ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ಇದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ತೀರ್ಮಾನ ತಪ್ಪಲ್ಲ, ಯಾವ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರೂ ಆ ತೀರ್ಮಾನದಮೇಲೆ ಏನೂ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆಯದು ಸಮ್ಮರಿ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್, ಎರಡನೆಯದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿ ಇಲ್ಲಿ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರ ಮೇಲೆ ಅಮಲ್ದಾರರು ಸರ್ಟಿಫೈಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಟಿಫೈ ಮಾಡುವುದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

Sri M. P. PATIL.—After making enquiry.

Sri K. KENCHAPPA.—After making enquiry according to the available record. If he wants to enquire afresh by taking all legal proceedings as contemplated in the Code of Civil Procedure, he will notbe a certifying officer; he will be an order passing authority. Therefore if he wants to be a certifying authority. .. ..

ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರವರಿಗೆ ರಿವಿಷನ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಉಂಟು. ಈ ರಿವಿಷನ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಏನು? ಅದು ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದೇ? ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದು ನ್ಯಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಪರಿಣಮಿಸಿರಬೇಕು. ಅದು ರಿವಿಷನ್. ಎಂದರೆ ಇದು ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್ ಆಫೀಸರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ಹಾಗೆಯೇ? ಜನಗಳ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಸುಮಾರು ಎರಡುಕೋಟಿ ಜನರಿದ್ದರೆ, 1,75,00,000 ಜನರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಕಾನೂನು ಇದು. ಇಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಕಾನೂನು, ಜಮೀನು ಹಕ್ಕುಗಳ ದಾಖಲಾತಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಕಾನೂನು, ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ನಿತ್ಯ ಜನಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮ್ಮರಿ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್, ಅದರ ತೀರ್ಮಾನದ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲು ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಉಂಟು. ಅದರ ಮೇಲೆ ರಿವಿಷನ್ ಕಥೆಬಿಡಿ. ರಿವಿಷನ್ ಮಾತು ಗೊತ್ತಾಯಿತಲ್ಲ. ಸಮ್ಮರಿ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಮೇಲೆ ದಾವ ಬೀಳಬಾರದು. ಯಾವ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲೂ ದಾವ ಹಿಡಿಯಲೇ ಬಾರದೆ? ಇದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಈಗ ಹಿಂದೂ ಲಾ ಇದೆ. ಮತ್ತು ನಾನಾ ಬಗೆಯಾದ ಕಾನೂನುಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ದಾವಾನೂ ನಡೆಯಲೇ ಬಾರದು ಎಂದರೆ ಕೋರ್ಟುಗಳು ಕೇಳುತ್ತವೆಯೇ? ಅದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಕಾನೂನು ಬೇಕು. ಕಾನೂನು ಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯಾವ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಅವಶ್ಯಕವಿದೆಯೋ, ಆ ಕಾನೂನುಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಜರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ trimming ಬೇಕು. ಇದನ್ನು ದುರಸ್ತು ಪಡಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಕೆಲವರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡುವಾಗ ಹಲವಾರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ

(SRI K. KENCHAPPA)

ಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೆಲವಾರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

Sri G. VENKATAI GOWDA (Palaiyam).—Mr. Speaker, Sir, this Bill before us is to consolidate and amend the laws relating to the Land Record of Rights in the Mysore State. Government would have been wise if they had brought along with this another Bill to consolidate or to amend the laws relating to the different kinds of revenue that are now prevailing in various parts of the State. Nevertheless they have brought this Bill which is a vital one as my friend Sri Kenchappa said.

I want to welcome this Bill subject to certain modifications and removal of anomalies that are found in the various provisions of this Bill. As Sri Kenchappa pointed out, definitions given to various terms are not exhaustive. For instance, under clause 3, sub-clause (17), a distinction is sought to be made when Government becomes a landlord or lessor and when a private individual becomes a lessor. I do not understand why Government should prohibit a person taking lease directly from the Government and from establishing his right and having that right included in the record of rights. The words "but does not include a lessee holding directly under Government" have to be deleted in the interests of all. It makes a distinction between Government becoming a landlord and a private individual becoming a landlord and so, that anomaly has got to be removed.

I notice that in clause 5 the word 'mortgage' is included. Right by simple mortgage cannot be included in the entry because it results in many complications and problems. The various transactions must be such that they should not involve only in the acquisition of rights but also some additional things. Transfer of land is there by several transactions like inheritance, succession, getting property by survivorship or partition. The individual who gets these rights also gets possession of the property itself. So, only such transactions must be entered in the record of rights and not bare right created in favour of the mortgagee. That is made for the Government to take shelter to impose a fee for entry in the record of rights when such documents again come up for registration. Under clause 5(2) this is primarily the motive that Government are having. What I want to submit is this: In the proviso it is stated:

> "Provided further that any person acquiring a right by virtue of a registered document shall be exempted from obligation to report to the village accountant."

But there is no exemption from obligation that a person who gets the document registered should pay fees as explained by Sri Kenchappa. That seems to be unreasonable. It is not justified under any circumstance. Clause 5 is clear that whenever a right is acquired the matter should be reported to the Village Accountant whether that right is acquired after a document is registered or otherwise. Irrespective of document being registered or otherwise, let him report to the Village Accountant. Let it not be taken even to the notice of the authority registering the document I want to know whether when a document is registered, it is not in itself a notice to the whole world. So no fee should be imposed to have these matters entered in the record of rights. That seems to be reasonable. All suitable modifications have got to be made in sub-clause (2) of clause 5. Delete the proviso "Provided further that any person acquiring a right by virtue of a registered document shall be exempted from the obligation to report to the village Accountant". This is obviously inserted to impose the fees. I submit that it is an additional way of indirectly imposing some sort of additional burden on the poor raiyat. I find that there is a financial memorandum attached to this Bill as the insertion of sub-clause (2) of clause 5 involves financial implications.

4 P.M.

So, I submit that it is irrelevant and it is not justifiable under any consideration whatsoever. That proviso has got to be deleted and suitable modifications have to be made for clause (2) of section 5.

Regarding section 8—We know our agriculturists are most illiterate. If they fail to report the matter why should they be imposed with fine? That seems to be unreasonable. It is a fact that the village accountant or Karnam comes to know of the registration and it is his duty to report the case of failure in reporting the matter. But since the agriculturists are illiterate, suitable modifications should be made in section 8.

As Sri K. Kenchappa stated, section 15 is not at all justifiable under any circumstance. The Government seeks to take away the power of not only the courts but also the rights that are invested in the individuals. We are governed by so many Acts. Supposing a penalty is imoped on me, have I not got a right to appeal? The village accountant or Karnam may have rightly or wrongly made an entry. Am I not entitled to have that matter adjudicated in a court of law? Why should I be prevented from getting redressa? That kind of prohibition is not at all justifiable under any circumstance. Therefore, I submit that section 15 has got to be deleted. Otherwise it infringes not only the provisions of Constitution but also the very principle of natural justice and equity. When I feel that I have a grievance that Karnam or a village accountant has made an entry in favour of some person concerning my land I am entitled to ventilate my grievance. So, I submit that this section is unreasonable, unwarranted and it cannot be justified.

As Sri K. Kenchappa has stated, even the section 11 is not at allnecessary. Supposing I have a genuine grievance and I file a suit, why should I be insisted upon to obtain a certified copy of entry? If I file a suit on the basis of an entry and if I do not produce that entry, why should the Government insist upon that? It is my look out. That kind of insistence is not warranted and it is completely unreasonable to impose such restrictions. These sections 11 and 15 take away the right invested in the individuals and also of courts. Therefore both these sections should go at any cost.

With these remarks I welcome the Bill and request the Hon'ble Minister to rectify the defects pointed out in view of the fact that most of the agriculturists are illiterates.

Sri B. BASAVALINGAPPA (Bangalore South).—Mr. Speaker, first of all I must congratulate the Hon'ble Minister for Revenue for bringing in this Bill applicable to all parts of Mysore State. I am one of those who want uniform law throughout the State of Mysore. After integration, we have been experiencing great hardships in implementing the respective laws by the officers and by the courts. I have made attempts to tour some of the areas in Mysore. I have also personally seen the difficulties experienced by the people of Mysore though it is a year since the Karnatak State has been formed. We have seen the Government taking active steps to have uniform laws. I particularly cangratulate Sri M. P. Patil on having brought forward this Bill in respect of the Mysore Land Record of Rights. This Bill contemplates very fundamental changes in the conception of properties as well as the very nature of our relationship with the Record of Rights as well as the villages. This Bill is also at the same time not free from defects. I read the definition of 'Village Accountant' given on page 3:

> "'Village Accountant' includes a Shanbhog, Village Patwari, Karnam and such other person who under the Revenue laws in force in the State of Mysore is entrusted with the maintenance of village accounts".

The drafting is very defective. The expression "Village Accountant" is not defined well. It is a bad drafting and that portion of the matter should be corrected.

(SRI B. BASAVALINGAPPA)

As regards maintenance of records, in every village in the old State of Mysore we have Shanbhogs who are holding hereditary office. We are also aware how they have been a menace to the peaceful living of some of the villagers. We have been hearing complaints from all quarters as to how these persons have been a source of trouble to the peaceful life of the villagers, how they bring these innocent persons to the courts and how the villagers are involved into troubles. But, yet the Bill envisages these appointments of Shanbhog to play important role under the Act. In fact they form the pivot in the maintenance of records. These persons have to enter the disputes and also mutations, etc. These are very important responsibilities and I do not think the Shanbhogs who are not well trained will be able to do these jobs in a fair manner. As long as these Shanbhogs are holding hereditary offices, they cannot be entrusted with such responsibilities. I do not think this will bring any benefit to the perons concerned.

The exemption clause on page 9 reads as follows:

> "19: The State Government may by notification in the Official Gazette direct that all or any of the provisions of this Act shall not be in force in any specified local area or with reference to any lands or any class of villages or lands or generally."

This clause is unnecessary. I do not think that Government should reserve the right of exempting any part of the territory of Karnatak State. I wish the Government to make up its mind to apply very strongly the laws uniformly, uniform law for all. This exemption clause is therefore unnecessary.

With these remarks, I congratulate the Hon'ble Minister for bringing forth this Bill to have uniform laws throughout the State. I request that it may be referred to the Select Committee.

[Sri BALWANT RAO (Bhalki) made his speech in Hindi.]

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಹಾಶಯರೇ, ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಗೇಣಿದಾರರ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಸೂದೆಯು ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಗೇಣಿದಾರರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ದಾಖಲೆ (entry) ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಆವಶ್ಯಕ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಬಿಲ್ಲು ಬಂದಿರುವುದು ಸಮಯೋಚಿತವೂ ಆಗಿದೆ, ಆವಶ್ಯಕವೂ ಆಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ರಿಕಾರ್ಡ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ ರಿಜಿಸ್ಟರನ್ನು ಇಟ್ಟಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಟೆನನ್ಸಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ರೈತರ ಹೆಸರೂ ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳೂ ಬರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಭೂಮಿಯ ಮಾಲೀಕರು ಯಾರು ರೈತನು ಯಾರು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಧಿಕೃತ ರಿಕಾರ್ಡು ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಅದಲ್ಲದೆ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ವಹಿವಾಟದಲ್ಲಿ ಆದ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ದಾಖಲೆ entry ಅನ್ನು ಕುಲಕರ್ಣಿಯು ರಿಜಿಸ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವದಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಂಥ ಎಂಟ್ರೀ ಏನಾದರೂ ಆಗಿರಬಹುದು. ಗೇಣಿದಾರರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಎಂಟ್ರೀಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಅದಕಾರಣ ಈ ಮಸೂದೆಯು ಬಹಳ ಆವಶ್ಯಕವೂ ಸಮಯೋಚಿತವೂ ಆಗಿದೆ.

ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದೆರಡು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ನಾನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಐದನೆ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇದೆ:

> "5. *Acquisition of rights to be reported.*—5. (1) Any person acquiring by succession, suviorship inheritance, partition, purchase, mortgage, gift, lease or otherwise, any right as holder, occupant, owner, mortgagee, landlord or tenant of the land, or assignee of the rent or revenue thereof, shall report orally or in writing his acquisition of such right......"

ಇದರಲ್ಲಿ ತೊಂಡೀ ಅಥವಾ ಲೇಖಿ ರಿಪೋರ್ಟ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ದಾಖಲು—entry—ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ತೊಂಡಿ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸದೆ ಕುಲಕರ್ಣಿಯು ಒಂದು ಲೇಖಿ ರಿಪೋರ್ಟು ಬರೆಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ತೊಂಡಿ ಎಂದರೆ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ.—ತೊಂಡಿ ಎಂದರೆ oral, ಬಾಯಿ ಮಾತು.

ಯಾವದೇ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಲೇಖಿ ಬರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ನನ್ನ ಸೂಚನೆಯಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಕ್ಲಾಜ್ 6 (2)ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ—

"6 (2) Whenever a village accountant makes an entry in the register of mutations he shall at the same time post up a complete copy of the entry in a conspicuous place in the chavadi, and shall give written intimation to all persons appearing from the record of rights or register of mutations to be interested in the mutation, and to any other person whom he has reason to believe to be interested therein."

ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮುಂಬಯಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮುಂದೆ ಯಾವ ತರಹದ ತೊಂದರೆ ಬರಬಹುದೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ intimation ಕೊಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ಯಾವ ಸಂದೇಹಕ್ಕೂ ಆಸ್ಪದ ಉಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆಲ್ಲ ಏನು ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರಿಪೋರ್ಟಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ತಿಳಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನ್ನ ಸೂಚನೆಯಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಕ್ಲಾಜ್ 6 ಸಬ್‌ಕ್ಲಾಜ್ (4)ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

"6 (4) Orders disposing of objections entered in the register of disputed cases shall be recorded in the register of mutations by such officer and in such manner as may be prescribed by rules made by the State Government in this behalf."

ಯಾವ ಆರ್ಡರ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಂಥ ಆರ್ಡರದ ನಕಲನ್ನೂ ಸಹ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನದು ಮತ್ತೊಂದು ಸೂಚನೆ ಆಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಕ್ಲಾಜ 11ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

"11. *Certified copies of Records to be annexed to plaint or application.*—(1) The plaintiff or applicant in every suit or application as hereinafter defined relating to land situated in any area to which this Act applies and in which the record of rights has been maintained shall annex to the plaint or application a certified copy of any entry in the record of rights, or register of mutations relevant to such land."

ಈ ಕಲಮಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. "Certified copies of Records to be annexed to plaint or application." ಇದು ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ, ಈ ಕಲಮನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದೇ ತರಹದ ಕಾನೂನು ಮುಂಬಯಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಆಫೀಸರ್ ಅಥವಾ ಜಡ್ಜ ಮುಂದೆ ಒಂದು ವ್ಯಾಜ್ಯ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೂಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಆಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳ ಸರ್ಟಿಫೈಡ್ ಕಾಫಿ ಹಾಜರ್‌ಪಡಿಸಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಹೀಗೆ ಇರುವದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಯಾವ ತಕರಾರೂ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಮಾಡಬಾರದು. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇನ್ನು ಸಬ್‌ಕ್ಲಾಜ್ (3) ಮತ್ತು (4) ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಯಾವುದು ಒಂದು ಸರ್ಟಿಫೈಡ್‌ಕಾಪಿ ಆ ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಇದೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕೋರ್ಟಿನವರು ನಿರ್ಣಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರಕಾರ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾಪಿಯನ್ನು ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದ ಮೇಲೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಫೀಸರು ಒಂದು entry ಮಾಡಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಆದದ್ದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನ ನಿರ್ಣಯ ಅಖೈರು ಎಂದು ಒಪ್ಪುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದ ಮೇಲೆ ಇದು ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂಬುದು ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಉತ್ತಮವಾದ ಕಲಮು, ಇದರ ಸಂಬಂಧಿ ತಕರಾರು ಮಾಡಬಾರದು.

13ನೆಯ ಕಲಂ 'Presumption of correctness of entries in record of rights and register of mutations' ಎಂಬುದರ ಸಂಬಂಧಿ ಸಹಿತ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಟೀಕೆಮಾಡಿದರು. ಇದರೊಳಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾದಂಥ ಯಾವ ಅಂಶವೂ ಇಲ್ಲ. Presumption ಎಂದರೆ ಇಷ್ಟು ಇದೆ. "An entry in record of rights and certified entry in the register of mutations shall be presumed to be true until the contrary is proved or a new entry is lawfully substituted therefor."

ಎಲ್ಲಾದರೂ ಒಂದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ, ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಪುರಾವೆಕೊಟ್ಟು ಈ entry ಒಳಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಂಶ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಕೋರ್ಟಿನವರು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರುವವರೆಗೂ ಇದೇ ಸರಿ ಎಂದು ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ 13ನೆಯ ಕಲಂ ಬಿಟ್ಟರೆ ಈ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಬಿಲ್ ಏನಿದೆ ಇದರ ಮಹತ್ವವೇ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಿಸಂಪ್ಷನ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ entry of the certificatesಗೆ ಮಹತ್ವವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್)

ಇನ್ನು 15ನೆಯ ಕಲಮು. ಇದರಲ್ಲೂ ಸಹಿತ ಮಿತ್ರರು ಅನೇಕರು ತಕರಾರು ಮಾಡಿದರು. ಇದರ ಸಂಬಂಧಿ, ಯಾವ ಒಬ್ಬ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿ ಸರ್ಟಿಫೈ ಮಾಡಿದ entry ಮೇಲೆ ದಾವೆಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. "No suit shall be against the Government or any officer of Government in respect of a claim to have an entry made in any record or register that is maintained under this Act, or to have any such entry omitted or amended." ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಯಿದೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು entry ಸಂಬಂಧಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ಅಮಲ್ದಾರರ ಮೇಲೆ ಕೋರ್ಟು, ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ, ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದು ವೇಳೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಸಂಬಂಧಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಕರಾರು ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಜರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು,—ಬಹುತೇಕ ಇದು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದು—ಅಲ್ಲಿ ಈ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-30 P.M.

[Sri N. O. SAMAJI (Belgaum II) spoke in Marathi.]

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್ ಶಂಕರಪ್ಪ (ಹೊಸದುರ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಮಸೂದೆ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಶೇಕಡ 75ಜನ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ರೈತರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆತರುವುದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಹಿಂದಿನ ಈ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲೂ ಖೋತಾಸೂಚನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಒಂದು ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿರುವ ಲೋಪ ದೋಷಗಳನ್ನು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಒಂದನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಲೋಪ ದೋಷವೇನೆಂದರೆ, ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡುಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮ್ಯುಟೇಷನ್ ವಿಚಾರ ತೀರ್ಮಾನವಾಗದೆ ನಿಂತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹಕ್ಕು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವುದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ; ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಪವತಿಪಟ್ಟ ವರ್ಗಾವರ್ಗಿ ಆದಾಗ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಜಮೀನುದಾರ ಫವತಿಯಾದರೆ ಆಗ ಮತ್ತು ವರ್ಗಾವರ್ಗಿ ಆಗುವಾಗ ಹಕ್ಕುದಾರರು ಅಮಲ್ದಾರರ ಹತ್ತಿರಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಿ ತಕ್ಕ ಬದಲಾವಣೆ ರಿಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವು ಎರಡನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟರೆ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪತ್ರ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾಗುವುದರ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಹಕ್ಕು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಸ್ವತ್ತನ್ನು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಈ ದಿವಸ ಫೀಜನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಫೋಡಿಫೀಜು ಮತ್ತು ಮ್ಯುಟೇಷನ್ ಫೀಜು-ಇವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮ್ಯುಟೇಷನ್ ಫೀಜಿಗೆ ವ್ಯವಹಾರಮಾಡದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಂದಾಯ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಮ್ಯುಟೇಷನ್ ಆಗುವುದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗುವಾಗ ಅಪಾಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಮ್ಯುಟೇಷನ್ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ನಿಯಮವನ್ನು ಹಾಕಿ ಮೊದಲು ಕ್ರಮಪಡಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪತ್ರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗುವಾಗ ಇರುವ ಲೋಪ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಮ್ಯುಟೇಷನ್ ಗಲಾಟೆಯೂ ಸಹ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಈ ದಿವಸದವರೆಗೆ ಮ್ಯುಟೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇತ್ತು; ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮ್ಯುಟೇಷನ್ ರಿಜಿಸ್ಟರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಅದರಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿತ್ತು. ರಿಕಾರ್ಡ್ ಇರುವಾಗ ಈ ದಿವಸ ದಾಖಲೆಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರ ಈಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಒಬ್ಬ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ರೈತ ತನ್ನ ಹಕ್ಕುದಾರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅವನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೆ ? ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊರಿಸಿದೆ. ಅವರು ನಿಗದಿಮಾಡಿರುವ ಕಾಲದೊಳಗೆ ಸಮಾಚಾರ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡ ತೆರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಲು ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಹೋಗಿ ಅವರಿಂದ ದಾಖಲೆ ಪತ್ರದ ಕಾಪಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ತಾಲ್ಲೂಕು ಜಮಾಬಂದಿ ಅಥವಾ ಹುಜೂರು ಜಮಾಬಂದಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಮಾಬಂದಿ ಆಫೀಸರು ಮ್ಯುಟೇಷನ್ ಆಗಬೇಕಾದ ಪಟ್ಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಗೆ ನೋಟೀಸುಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿಚಾರ ಫೈಸಲು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇರುವ ಲೋಪ ದೋಷ ಕಡಮೆಯಾಗಬಹುದು.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಇಂಥ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೂ ಸಹ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ; ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾಡಿದ ಕಾನೂನನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು, ಅವಶ್ಯಕವಾದರೆ ಅಮೇಲೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುಬಹುದು. ಕಾನೂನಿನ ಹೊರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇರಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಹೆಚ್ಚು, ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೇರುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೇ ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಿ ಆಡಳಿತವರ್ಗದವರ ಮೇಲೆ ಈ ಹೊರೆ ಹೊರಿಸುವಂತೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶಮಾಡಬೇಕು ; ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿಲ್ಲದಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಬಾರದು. ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಲು ಈ ಮಸೂದಾಕಾನೂನನ್ನು ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಸೆಲೆಕ್ಟ್‌ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ 8, 11 ಮತ್ತು 16ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳ ಪ್ರಕಾರ ರೈತರಿಗೇನು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸಲಹೆ

ಮಾಡಿದೆಯೋ ಅವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬೇಕು. ಅನುಭವವಿರುವವರನ್ನು ಆ ಸಮಿತಿಗೆ ಹಾಕಿ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಇರುವ ಲೋಪ ದೋಷಗಳನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ಈ ಸಭೆಯು ಮುಂದೆ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದು ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯಬೇಕು, ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri V. S. PATIL (Belgaum I)—Sir, this Bill—the Mysore Land Record of Rights Bill ought to have been introduced along with the Bill relating to land revenue. This Bill is part of the Bill relating to land revenue, and so there ought to have been a comprehensive Bill relating to land. This Bill cannot be a separate entity because it deals with land and its revenue and its records; it forms part of the land revenue and so far as the Bombay area is concerned, it is part of the Land Revenue Code. So my submission is, in the first place Government should introduce a Bill which should deal with land revenue of the State and this land record of rights should be a part of the comprehensive Bill and not a separate one.

Then the next point I should like to urge is that, when I read this Bill I feel there are some defects in the various provisions including the definitions that have been incorporated here. So I submit that this Bill be referred to a Select Committee consisting of a small number of members who will within the prescribed time go through it in detail and place before the House the correct position that we require.

Now I come to definitions. Definition No. (3): "To hold land" or "to be a land-holder" or "holder of land" means to be lawfully in possession of land, whether such possession is actual or not. I think this is not a complete definition, it is likely to be misleading. The term 'holder of land' has got a wider meaning than the 'occupant' and so we have to be on safer side in defining 'holder of land' with a clear cut meaning that we assign to this particular term. Then item (8) '"Occupation" means possession.' All these words 'holder' 'occupant', 'occupation' 'Occupancy' which are defined are rather confusing. They do not give any clear idea as to what is meant by these words. These words are to be defined because the executive authority under this scheme is the village officer. So the definition of all these words, namely, occupant, holder, landlord, lessee, etc., must be very clear and specific. We have come across many cases even in the High Court where these words which have been defined have created and will create differences of opinion among the judges. Therefore it will not be possible for the village officer to understand what they mean. I submit that these definitions require to be modified in a certain sense so as to give full meaning which will not create any sort of ambiguity or doubt in the minds of those who are entrusted with the working and execution of this Act.

The next item is (17) where the definition of 'tenant' has been given. The definition runs thus:

> "'Tenant' means a lessee, whether holding under an instrument or under an oral agreement, and includes a mortgagee of a tenant's rights with possession; but does not include a lessee holding directly under Government."

But what about the Statutory tenants? Under the Bombay Tenancy Act a person who holds land is presumed to be a tenant, if he is not an owner, the tenancy right is given to the person who cultivates the land. A tenant under the law is not included here. What has become of those tenants who have been given the status of tenants under the Tenancy Act in the Bombay area? Are they to be treated as trespassers? So all these defects ought to be remedied by sending this Bill to a Select Committee.

Then, the next item is (18) "Village" includes a town or city and all the land belonging to a village, town or city. Here, the word "belonging" is not justifiable because I submit all lands belong to the State. They do not belong to any village or individual. So the word 'belonging' that is introduced here will definitely lead to certain misunderstandings and will lead to confusion. Therefore the word 'belonging'

(SRI V. S. PATIL)

must be excluded from the purview of this particular clause.

Next, I would like to point out that the Explanation that is given under clause 5 is not correct. Clause 5 deals with acquisition of rights to be reported. Explanation I states:

> "The rights mentioned above include a mortgage without possession, but do not include an easement or a charge not amounting to a mortgage of the kind specified in section 100 of the Transfer of Property Act, 1882 (Central Act IV of 1882)."

Here I should like to ask: what is the intention of preparing these record of rights? The main intention is to show in whose favour or in whose possession or occupation these lands are. What are the charges that are there, what are the liabilities that have been created all these details must be included in the record of rights. So if a charge is not mentioned there, or supposing a particular individual has been ordered by a civil court to pay maintenance of certain persons and if that charge is kept on any of his lands that will have to be entered in the record of rights because all those persons who deal with those lands must know the liabilities that have been created. Similarly, if there are any easement rights belonging to tenants, owners, or some others in the village, all those must be mentioned in the record of rights. Otherwise the persons who are likely to deal with those lands will be misled. I therefore submit that the Explanation is not necessary and on the contrary in the definition of 'charge' ought to have been included.

SRI M. P. PATIL.—It is under clause 4.

SRI V. S. PATIL.—I am dealing with clause 5 where Explanation is there.

MR. SPEAKER.—It is given in clause 4,

SRI V. S. PATIL.—It is stated in Explanation I that "the rights mentioned above include a mortgage without possession, but do not include an easement or a charge not amounting to a mortgage" But mere 'charge' is not included there.

SRI M. P. PATIL.—According to clause 4 the record of rights include "the nature and extent of the respective interests of such persons and the conditions or liabilities (if any) attaching thereto". There will be other encumbrances also.

SRI V. S. PATIL.—When such rights are acquired the persons are made to inform the particular village officer. But according to this Explanation the persons concerned in this explanation are not required to do that. That will create a sort of confusion and contradiction between clauses 4 and 5. Therefore I submit there ought to be uniformity.

Coming to clause 6, sub-clause (6) states:

> "Entries in the register of mutations shall be tested and, if found correct, or after correction, as the case may be, shall be certified by such officer as may be specified by the State Government."

Here, the word 'tested' is not correct, it ought to be 'examined'.

Coming to clause 7, sub-clause (2) states:

> "A revenue officer or village accountant to whom any information is furnished or before whom any document is produced in accordance with a requisition under sub-section (1) shall at once give a written acknowledgment thereof to the person furnishing or producing the same and shall endorse on any such document a note under his signature, stating the fact of its production and the date thereof."

Here the persons who acquire these rights are required to produce those documents before the village officer and the village officer is obliged to give an acknowledgment to that effect. But there is nothing to show that the village officer is bound to return those documents when the entries are certified. We have got so many cases in

the rural areas and Bombay City where the documents produced before the village officers are practically never returned to the owners at all. Thus the poor villagers are to put to heavy loss. If they do not intimate there is provision of law which punishes them. But when the documents are produced, years after years they are never returned to the persons concerned. Therefore there must be a provision under which the village officers are bound to return the documents to the persons concerned after the entries have been certified by the highest officers. So some provision will have to be made in this respect for an obligation on the part of the village officers to return the documents to the persons who have produced them.

Then, clause 8, 'Penalty for neglect to afford information.' Here if a certain officer feels that a person has failed to make the report, he has to pay a penalty not exceeding Rs. 25. The words "penalty" and "fees" have got distinct meaning. Here, when there is penalty, the word 'fee' cannot be put in. If there is to be a penalty it is a 'fine' and not 'fee'. The word 'fees' is not proper and it should be corrected as 'fine'.

In clause 9 the proviso to sub-clause (2) is not necessary. The proviso runs as follows :

> "Provided that the total amount of the assessment of any survey number or sub-division shall not be enhanced during any term for which such assessment may have been fixed under any law relating to land revenue in force in the State of Mysore unless such assessment is liable to alteration under the provisions of those laws."

This is a very important thing that has been introduced in this Bill. I should like to submit that the system of taking or fixing the land assessment for a particular or definite period is in vogue for a long time. The assessment is practically the rent due to the Government from an occupant. Even the British Government has introduced this particular system in order to enable the occupants to improve the lands or to have a correct basis for collection of their dues. Now, when we are here and when we know definitely that the prices of agricultural produce have been increased ten times than when the original survey was made —when the land assessments have been fixed before the commencement of the present century—it is no use making such a provision by which occupants are benefitted at the cost of the Government. They are not paying the dues which they ought to have been paying to the Government for the use of the land. So, I submit that such a provision should not be made in order to increase the revenue to the Government to which it is entitled.

In Section 10, three Codes have been mentioned, namely, Bombay Land Revenue Code, Mysore Land Revenue Code, and Hyderabad Land Revenue Act. Instead of adding these, if they had uniform Code there would have been no necessity to refer to these.

In the case of the certified copies, here in Sub-clause (2), the word 'conciliator' has reference to sub-clause 4 para 5 under section 35 of the Deccan Agriculturists' Relief Act. This Act has been repealed long ago and it is not in force at all now. Therefore, I do not know why this provision has been made. But, on the contrary provision for the land revenue ought to have been made.

There is a provision in the Bill for refusal of assistance. That means the Revenue Officers have been empowered to grant assistance. When these Revenue Officers grant the assistance it is not a court but they are merely Revenue Officers. So, suitable provision must be made in clause 11. When there is the word 'court' there must be an officer of the Government and when applications are made to the officer the certified copies must be attached to them. So, instead of conciliation, assistance granting Officers must be there. I think this Bill requires some consideration at the hands of the Select Committee and I request the Government to deal with this matter a bit carefully rather than come next time for additions or subtractions in the Bill.

Sri F. H. MOHSIN (Hubli City).—I rise to support the Bill moved by the Hon'ble Minister.

Sir, it is a step in the direction of bringing in uniform legislation in the whole State. In Hyderabad there was a different system of maintenance of record of rights, So also in Bombay, old Mysore and some other areas. This Bill intends to have a uniform system of maintenance of records throughout the State. It is our experience that the system prevailing in Bombay has been working successfully. That will help the decision of the mutation disputes as early as possible. In the old Mysore area, it is learnt that huge amount of work is yet pending and many of the disputes have not been decided. It is certain that if this legislation is adopted there will be a speedy disposal of this heavy file. This legislation empowers the village accountant to maintain the registers of the Record of Rights and also mutation registers. It is true that village accountants some times are not reliable, but if a check is maintained upon them it is very easy to have proper maintenance of these records. After all we are giving the authority of the final decision in the case of disputes to higher officers. We are giving them an opportunity to maintain the record and to register the disputes and send them on to the higher officers, and there will be no scope for mischief. It is a common experience that sometimes even when mutation is effected in the register on the report of some person usually the village accountant does not give notice of such information to all those persons who are interested in the land. To stop this, I propose that the village accountants should be made to give such intimations to all those persons whose names stand in the Record of Rights or who are interested in the lands, *in writing* and that too by registered post or under Certificate of Posting. This will stop the fear of any mischief on the part of the village accountants.

Clauses 4 and 5 are the main provisions of this Bill and they relate to the procedure and maintenance of registers of Record of Rights and for the maintenance of the mutation registers. There is also a provision for appeal over the decision of the Tahsildar and also a provision for revision to the Deputy Commissioner concerned. The only thing that I wish to suggest is that this provision was embodied in chapter 10-A of the Bombay Land Revenue Code. So far as Bombay areas are concerned, the term Collector and Mamlatdar still remain in the Bombay Land Revenue Code. In this chapter it is mentioned that the revisional power are vested with the Deputy Commissioner. I think this will be rather inconsistent with the other provisions of the Bombay Land Revenue Code.

It is our experience that even in deciding tenancy matters and the disputes under the Bombay Land Revenue Codes, the officers are confused whether to use the old words Collector or Mamlatdar or the new terms Deputy Commissioner or the Tahsildar. Only by an order of the Government, we cannot change these terms. The Bombay Tenancy Act, Bombay Land Revenue Code and the Mamlatdar Courts Act have to be amended by legislation. Unless these terms are amended and the words Deputy Commissioner and Tahsildar are substituted in the place of the words Collector and Mamlatdar, there is bound to be a lot of confusion even as regards the disputes and land records of rights. My suggestion is that along with this Bill, amendments to the terms in the Land Revenue Code and other Acts may be brought as early as possible. With these suggestions, I sopport the Bill.

5 P.M.

ಶ್ರೀ ವೈ. ವೀರಪ್ಪ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿರುವುದು ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಲೋಪ ದೋಷಗಳು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನರ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ, ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ಅಥವಾ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಜಮೀನ್‌ದಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾದೀತೆಂಬ ಶಂಕೆಯಿಂದ ನಾನು ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಅಥವಾ ಬದಲಾವಣೆಗಳು

ಆಗುವುದು ಉಚಿತವೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಥಮತಃ ಈ ಮಸೂದೆಯ 3ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ 5ನೆಯ ಖಂಡದಲ್ಲಿ, "Acquisition of rights to be reported" ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ 'Any person acquiring by succession, survivorship, inheritance, partition, purchase, mortgage, gift, lease or otherwise, any right as holder, etc., shall report orally or in writing his acquisition of such right to the village accountant..." ಎಂದಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಯಾರಾದರೂ ತನ್ನ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದೇಯಿರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದು ಉಚಿತವಾಗಿದೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಮಾಮೂಲಾದ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗಿಂತ ಎರಡು ಮೂರು ಜನರ ಮುಂದೆ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ತನಗೆ ಈ ಹಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಯ ಮುಂದೆ ವರದಿ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಾಗಲಿ ಇತರ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು, ದಾಖಲಾತಿಯನ್ನು ಹೇಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಈ ಮಸೂದೆಯ 3ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ 4ನೆಯ ಖಂಡದ (b) ಭಾಗದಲ್ಲಿ Record of Rights ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ "the nature and extent of the respective inherents of such persons and the conditions or liabilities (if any) attaching thereto" ಎಂದು ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ 4ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ "Explanation I — The rights mentioned above include a mortgage without possession, but do not include an easement, etc." ಎಂದಿದೆ. ನಾಳೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರೆ, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬಂದಿರುವ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು, ಗಾಡಿ ಹೊಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು, ಗೊಬ್ಬರ ಸಾಗಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಮುಂತಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಸರಿಯಾದ ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ನಮೂದು ಮಾಡದೇಯಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಅಂಥ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು. ಆತನು ಇಟ್ಟಿರುವ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟವರು ನೋಡುವ ಅವಕಾಶವಿರುವುದರಿಂದ ಆರೀತಿ ನಮೂದು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ತನ್ನ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಸದೇಯಿದ್ದರೆ ಡೆಪ್ಯುಟೀಕಮೀಷನರು ದಂಡವನ್ನು ಹಾಕಬಹುದೆಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನತೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ವರದಿ ಮಾಡದೇಯಿದ್ದರೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ 25ರೂಪಾಯಿ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ತನ್ನ ಹಕ್ಕು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸದೇಯಿದ್ದರೆ 25ರೂಪಾಯಿ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹಾಕುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು 10ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಇಳಿಸಬಹುದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಕೊಡದೇಯಿದ್ದರೂ ದಂಡವನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

10ನೆಯ ಖಂಡದಲ್ಲಿ "Requisition of assistance in preparation of Maps" ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ 'Subject to rule made in this.........Survey Officer' ಎಂದಿದೆ, ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟಿಗೆ ಸರ್ವೆ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಆತನು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೇರವೇರಿಸಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಇವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸರ್ವೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಿರುವ ಮ್ಯಾಪ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಇವರಿಂದ ತೆಗೆದು ಯಾರಿಗೆ ಅನುಭವವಿರುತ್ತದೆಯೋ, ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಯಾರು ತಜ್ಞರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ವಹಿಸುವುದು ಉಚಿತವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಮತ್ತೆ ಇದೇ 10ನೆಯ ಖಂಡದ (b) ಭಾಗದಲ್ಲಿ "Any Revenue Officer of a rank not lower than that of an Assistant Commissioner or of a Survey Officer.... Revenue Demand" ಎಂದಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮ್ಯಾಪ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಮೂದಾಗಿಲ್ಲ. ಏನೂ ತಿಳಿಯದೇ ಇರುವವನ ಮೇಲೆ ತನಗೆ ತೋರಿದಷ್ಟು ಖರ್ಚನ್ನು ಹೊರಿಸಬಹುದು. ಆದಕಾರಣ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

15ನೆಯ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ, ತನ್ನ ಹಕ್ಕನ್ನು ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಅಥವಾ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆತನು ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅಥವಾ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಲು ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟಲೆ ಕಡ್ಡಾಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿರುವುದು ತೊಂದರೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಬಹುದು. ಯಾವುದೋ ಆಶೋತ್ತರಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ನಿಜಾಂಶವನ್ನು ಮರೆಮಾಚುವ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ತನಗಾದ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಉಚಿತ. ಆದಕಾರಣ ಈ 15ನೆಯ ಖಂಡವಿರುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಈ ಮಸೂದೆಯ 16ನೇ ಕ್ಲಾಜ್ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇದೆ:

> "16. Any person affected by an order made under sub-section (4) or any entry under sub-section (6) of section 6, may within a period of one month from the date of communication of the order to the party, appeal to such officer as may be empowered by

(ಶ್ರೀ ವೆ೦ಕ. ವೀರಪ್ಪ)

Government in this behalf and his decision shall be final."

ಯಾವದೇ ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಅಪೀಲು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿದೆ. ಅಪೀಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಅವಧಿಯು ಬದಲು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಅವಧಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನ ಬದಲು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

Page 11 "...Officers of the status of Aval Karkuns tour and hold on the spot enquiries, confirm undisputed entries or dispose of objections after summary enquiry. The record is maintained in the village and is open to public inspection."

ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಲಿ, ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಆಗಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದೊಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಜಾಗವನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಬೇಕು. ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಜಾಗ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇರುವದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವುದು ಉಚಿತವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri M. P. PATIL (Minister for Revenue).—Sir, I am very much thankful to the Hon'ble Members for accepting this Bill and its principles. I am glad that the Hon'ble Members have realised the necessity of having such a uniform legislation for the whole of the State, in view of the fact that we are going to undertake land reform measures in the near future.

Sir, as suggested by many of the Hon'ble Members, I am thinking of moving a motion to refer this Bill to the Select Committee and therefore, I do not wish to deal with all the suggestions which can be dealt with either in the Select Committee or which can be dealt with while framing the Rules under the Bill. Therefore, I would confine my reply only to one or two points which have been raised by some of my Hon'ble friends.

My Hon'ble friend Sri V. S. Patil stated, that it would be better to have a comprehensive Bill including the provisions of this Bill Sir, I know that as far as Bombay is concerned, the provisions for the Record of Rights are embodied in the Land Revenue Code. The same is the case in Hyderabad. But in Old Mysore area, there is a separate Act for the record of rights. After studying the situation existing in all the parts, I thought that it better to have a separate legislation for this purpose.

There are some reasons for this, Sir. Supposing that we decide to have the provisions of this Bill in a comprehensive measure dealing with the matters relating to land reforms. In that case, it would have been necessary to postpone this legislation until we framed a comprehensive Bill for the land reforms, which is bound to take time. However, as the Hon'ble Members realise, we are going to have land reforms in the very near future and under the circumstances I hope you will realise, Sir, and all Hon'ble Members will realise that there is urgent necessity to have such a Bill for introducing record of rights in the villages; and that is the reason why this Bill has been moved for the introduction of record of rights in the villages.

Sir, many of the Hon'ble Members seem to be under an impression that the village accountants who are called shanubhogues in the old Mysore area, have been given more powers. It is also said that these shanubhogues are not responsible persons and that they are mischievous people, and under the circumstances, they should not be given these powers. Sir, I would like to point out in this case that as a matter of fact the shanubhogues are not given any powers under this Bill. Again we must realise that all the shanubhoguse are not mischievous. I know that some of them are. But I can also point out shanubhogues who are as honest as we are. It is no use distrusting all the shanubhogues and try to deprive them of their rights.

Sir, the other point is that, after all, we have appointed them to do some revenue work in the villages and under the impression that they are mischievous

or that they are untrained people, if we deprive them of this work, who is to do this work ?

Sri Y. VEERAPPA.—We have not said 'mischievous'.

Sri M. P. PATIL.—I am not referring only to your remarks. I am referring to the statements made by all the Hon'ble Members here. I am submitting that under these circumstances, it would not be proper to distrust these shanubhogues who are, after all, our servants. On the other hand, I would suggest that if anybody plays any mischief we must punish him. At the same time, if they are not trained, we should train them up. But as we have appointed them and as we have been paying them, it is better that we should extract work from them. I would like to follow this policy as far as this matter is concerned.

Sir, I must also mention that as a matter of fact they are not given any additional powers under this Bill. The only additional point in this Bill is that the shanubhogues will make an entry of any information given to him in the mutation register—not in the record of rights register, which are records on which we have to rely. The information or complaint given by anybody or the objection given by other parties, will be entered in the mutation register only and the shanubhogue will prepare the records for the examination by a responsible officer. The Government will appoint a responsible officer of the rank of a Deputy Thasildar or Thasildar; that is not yet decided. This responsible officer will go to the village and not only will examine the records, but will examine the parties also and he will decide whether the entry that is made is correct or not. If it is not correct, he will amend it. If it is correct, he will confirm it and certify it. Then only, it will form part of the record of rights. If this procedure is followed, I do not think any Hon'ble Member will have any objection. Some Hon'ble Members raised the question that as record of rights are not so much reliable, they should not be treated as presumptive evidence. Sir, in this matter, I beg to differ from my Hon'ble friends.

In this case we are going to examine the parties, we are going to examine the record and after examining the parties and the record, we are going to make entries in the record of rights. After making such entries, the record of rights becomes a public document. If it becomes a public document I do not see what objection there can be to produce it as a piece of evidence. If we prepare the record of rights after following all this procedure, it is but natural that this document should receive the importance which it ought to. From that point of view the provisions made in the Bill are quite correct and the record of rights should get that much importance in the matter of evidence. The provision which is there is that the copies of the record of rights will be treated as presumptive evidence and not as conclusive evidence. Supposing some entries are made in the record of rights and certified and supposing that copy is produced in any proceedings, then that will not be conclusive evidence; that will be only presumptive evidence. Some party may say that the entry is wrong. That party is free to produce evidence to rebut that evidence. Supposing some substantial evidence is produced against that entry, that entry will also be brought to the notice of the court. Supposing the court comes to the conclusion after taking evidence that the entry made in the record of rights is not correct, even the court is given power under this Bill to make a report to the revenue authorities to the effect that the entry made is not correct and that the entry should be amended in such and such a way. In this way, we want to make the record of rights as correct as possible. Under these circumstances, we want them to be treated as public documents. This is the main intention of some of the provisions of this Bill. I hope Hon'ble Members will have no objection to them provided, as I said, the record of rights are examined and verified by responsible officers. On the whole, this is the main object of this Bill.

Of course, the other points mentioned by some of the Hon'ble

(SRI M. P. PATIL)

Members are worth consideration and the Select Committee will take those suggestions into consideration and make the necessary changes in the present provisions of the Bill. Therefore, I do not want to refer to them.

With these remarks I hope the Hon'ble House will accept this Bill as it is as far as the principles of the Bill are concerned.

MR. SPEAKER.—Motion moved:

"That the Mysore Land Record of Rights Bill, 1958 be taken into consideration."

The motion was adopted.

Motion to refer.

SRI M. P. PATIL.—Sir, I beg to move:

"That the Mysore Land Record of Rights Bill, 1958, be referred to a Select Committee consisting of the following members:—

1 The Minister for Law
2 Sri A. Bheemappa Naik
3 ,, B. D. Jatti
4 ,, K. Puttaswamy
5 ,, Basangowda
6 ,, K. Mallappa (Coorg)
7 ,, Manjaya Shetty
8 ,, B. N. Boranna Gowda
9 ,, K. Kenchappa
10 ,, B. K. Puttaramiah
11 ,, B. R. Patil
12 ,, V. S. Patil and
13 the mover

with instructions to report to the House within 10 days."

MR. SPEAKER.—Motion moved:

"That the Mysore Land Record of Rights Bill, 1958, be referred to a Select Committee consisting of the following members:—

1 The Minister for Law
2 Sri A. Bheemappa Naik
3 ,, B. D. Jatti
4 ,, K. Puttaswamy
5 ,, Basangowda
6 ,, K. Mallappa (Coorg)
7 ,, Manjaya Shetty
8 ,, B. N. Boranna Gowda
9 ,, K. Kenchappa
10 Sri B. K. Puttaramiah
11 ,, B. R. Patil
12 ,, V. S. Patil and
13 the mover

with instructions to report to the House within 10 days."

The motion was adopted.

MR. SPEAKER.—I appoint Sri M. P. Patil, Minister for Revenue, as the Chairman of the Committee.

MYSORE COURT FEES AND SUITS VALUATION BILL, 1957.

Motion to consider.

SRI B. VAIKUNTA BALIGA (Minister for Labour and Legal Affairs).—Sir, I beg to move:

"That the Mysore Court Fees and Suits Valuation Bill, 1957, as reported by the Select Committee, be taken into consideration."

MR. SPEAKER.—Motion moved:

"That the Mysore Court Fees and Suits Valuation Bill, 1957,as reported by the Select Committee be taken into consideration."

SRI B. VAIKUNTA BALIGA.—Sir, I have absolutely no doubt in my mind that every one of the Hon'ble Members has read the Bill, studied it and read the Report because the Report has been fairly detailed. I may also mention for the information of the House that there have been eight sittings at which considerable time has been spent and all possible thought then available has been bestowed and the Bill has been modified to the extent that is reported in the Report. May I bring to the notice of the House that there are nearly 24 changes which have been brought about and there is no substantial reduction in the levels of taxation proposed in the Bill. I do not think it will be necessary for me to read the whole Report or to get into great details except to say that that even the most controversial points as they were supposed to be, namely, the valuation of the market value for the purpose of computing court fees, no longer remain